

FOTO: JEFFREY GROENEWEG/ANP

ACCOUNTANCY

Accountant kan wel hulp gebruiken bij controle van duurzaamheidsverslag

Er is een tekort aan accountants en de beroepsgroep staat er niet florissant op. Alleen accountants verantwoordelijk maken voor de controle van het duurzaamheidsverslag is dus geen goed idee.

Alleen accountant mag duurzaamheidsverslag bedrijven ondertekenen', kopte het FD eerder deze maand (11 juni). Het lijkt mij geen goed idee. Volgend jaar moeten ondernemingen in de Europese Unie een duurzaamheidsrapportage opstellen en opnemen in hun jaarverslag. Dit is een uitvloeisel van de *Corporate Sustainability Reporting Directive* (CSRD).

De invoering van de CSRD gebeurt in fasen. Eerst zijn de grote beursfondsen, banken en verzekeringsmaatschappijen aan de beurt, daarna ondernemingen met 250 of meer werknemers en tot slot de kleinere beursfondsen. In Nederland gaat het om circa 3500 ondernemingen.

Deze beursfondsen en ondernemingen moeten straks verslag doen over een groot aantal uiteenlopende onderwerpen op het gebied van milieu, sociale aangelegenheden en ondernemingsbestuur. Zo moet een onderneming rapporteren hoe schadelijke gevolgen van de bedrijfsvoering voor het milieu worden voorkomen of gemitigeerd. Ook moet het bedrijf aangeven hoe milieuaspecten als klimaatverandering en teruglopende biodiversiteit zijn performance en toekomstperspectief beïnvloeden, hoe het de gezondheid en andere belangen van haar eigen werknemers en die in de toeleveringsketen borgt én hoe het ervoor zorgt dat het ondernemingsbestuur eerlijk en integer zaken doet.

NALEVING STANDAARDEN

De standaarden die ondernemingen toepassen bij het opstellen van hun duurzaamheidsrapportage, zijn op Europees niveau bepaald. Wie de naleving van die standaarden controleert, is dat echter niet. Hier mogen de EU-lidstaten zelf kiezen: die bevoegdheid uitsluitend toekennen aan accountants die de getrouwheid van de (financiële) jaarrekening controleren (*statutory auditors*), of daarnaast het controleren van de duurzaamheidsrapportage laten aan andere, zogenoemde onafhankelijke verleners van *assurance* diensten (*independent assurance service providers*).

Net als de Autoriteit Financiële Markten, Eumedion, VNO-NCW en MKB-Nederland vind ik dat Nederland ook deze laatste groep onafhankelijke verleners van assurance diensten zou moeten toelaten tot de markt voor de controle van duurzaamheidsrapportages. Accountants zouden op dit vlak niet het alleenrecht moeten

krijgen. De reden daarvoor is niet alleen het tekort aan accountants, maar ook het gegeven dat accountants in mijn ogen — op z'n zachtst gezegd — geen goed trackrecord hebben voor wat betreft de toetsing van het bestuursverslag.

Dat bestuursverslag is al sinds jaar en dag onderdeel van het jaarverslag. Te zijner tijd moet de duurzaamheidsrapportage ook in het bestuursverslag worden opgenomen.

Als een accountant de jaarrekening controleert, moet deze ook nagaan of het bestuursverslag overeenkomstig de wettelijke eisen is opgesteld en hierover rapporteren in de accountantsverklaring. Het gaat dan om informatie over hoe de onderneming er op de balansdatum voorstaat, de ontwikkelingen tijdens het boekjaar, de verwachte gang van zaken met betrekking tot de investeringen, de financiering, de personeelsbezetting en de omstandigheden waarvan de omzet en de rentabiliteit afhankelijk zijn.

TEKORTKOMINGEN

Uit een uitgebreid en representatief onderzoek van Nyenrode naar de kwaliteit van bestuursverslagen bleek echter dat de in het onderzoek betrokken verslagen nogal wat tekortkomingen hadden, terwijl de betrokken accountants daar in geen enkel geval in hun verklaring een opmerking over maakten. Integendeel, de onderzoekers kwamen louter accountantsverklaringen tegen waarin werd gesteld dat het bestuursverslag voldeed aan de wet.

Daarmee lijken accountants hun rol bij het bestuursverslag te veronachtzamen. Het lijkt mij daarom beter dat Nederland ook andere onafhankelijke verleners van assurance diensten de mogelijkheid biedt om duurzaamheidsrapportages te controleren, en daarmee het domeinmonopolie van accountants niet te verbreden. Wellicht gaat hiervan een kwaliteitsimpuls uit — iets wat het accountantsberoep wel kan gebruiken.

Bovendien is het spectrum waarover in duurzaamheidsrapportages verslag moet worden gedaan, zo breed dat een accountant bij de controle van die duurzaamheidsrapportages sowieso zal moeten samenwerken met, en steunen op, het werk van ter zake kundige specialisten.

Ik pleit ervoor dat de Tweede Kamer de door het demissionaire kabinet voorgestelde wetgeving op dit punt aanpast. Het is een aanpassing die de nieuwe liberale minister van Financiën toch moet aanspreken.

Ruud Vergoossen is emeritus hoogleraar van Nyenrode Business Universiteit en de Universiteit Maastricht.